

Ett Kristianstad för alla

**Vänsterpartiets
Budgetförslag för
2019**

Intäkter och finansiering

Under många år har budgeten varit ansträngd och resurserna skevt fördelade. Med ett nytt styre, bestående av borgerliga partier, har denna tendens snarast förstärkts. Detta märks bland annat genom att Omsorgen och Barn- och Utbildningsförvaltningen har erhållit för lite resurser i förhållande till de behov som finns och genom en orimligt hög sjukfrånvaro bland de anställda. Människor som är anställda för att ta hand om kommunens äldre och sjuka, samt för att utbilda våra barn, blir själva sjuka av stressen på sina arbeten och av känslan av att inte räcka till. Allt fler unga och äldre i vår kommun ställer krav på en genomtänkt och långsiktig planering och finansiering, där krav på effektivitet aldrig kan gå före kvalitet och god omsorg. Detta kräver en omfördelning av resurser och en solidarisk finansiering.

I avsaknad av en radikal och nödvändig skattepolitik från nationellt håll menar Vänsterpartiet att även en icke-progressiv kommunalskatt höjning är mer rättvis och nödvändig än ständiga nedskärningar eller dubbelbeskattning av hyresgäster och vatten-/elabonnenter.

Vänsterpartiet vill öka skattefinansieringen i årets förslag till budget. Inför beslutet om skattesats för 2019 yrkade Vänsterpartiet på att skatten skulle höjas från dagens 21,46 till 22,46 kr. Detta är ett förslag vi står fast vid, även när det nu är dags att besluta om budget, då vi anser att det finns goda skäl för att utnyttja möjligheten att sätta en ny skattesats i samband med att budgeten antas. Denna höjning med en krona, innebär en förstärkning med 175 miljoner, som går till kvalitetssatsningar i verksamheterna. Skattehöjningen ser vi som en social investering i bland annat förbättrad skola, vård och omsorg. Detta tillsammans med friskare arbetsplatser och kortare arbetstid kommer att löna sig på sikt.

Till skillnad från alliansen föreslår vi att sparade medel från Kristianstads Kommunföretag AB (KKF) på 50 mkr inte används för att finansiera löpande verksamhet. Vi ser denna typ av överföring som en dubbelbeskattning av både hyresgäster och VA-kollektiv. Både hyror i allmännyttan och avgifter inom VA-området bör sättas på en nivå där de långsiktigt garanterar verksamheten, inte på en nivå där de också finansierar en underbalanserad budget. Vänsterpartiet säger i sammanhanget också nej till att KKF finansierar flygplatsen, samt till den nya värdeöverföring från C4 energi som alliansen föreslår i sin budget. Vänsterpartiet menar att det är hög tid att sluta sponsra en verksamhet som konstant går med förlust och som dessutom innebär en stor miljöbelastning. Det är hög tid att värna miljön genom att lägga ned flygplatsen och att använda pengarna klokare.

Vid sidan av detta föreslår vi även följande effektiviseringar

1. Sänkt grundarvode för heltidstjänstgörande förtroendevald till 45 000 :-/mån och därmed även sänkning av övriga arvoden, vilket innebär en besparing på 3 mkr
2. Inga fortsatta kommunala bidrag till Kristianstad Airport

På så sätt skapar vi ett utrymme på 118 mkr som fördelas enligt följande:

Nämnd	Ramförstärkning alliansen	Ramförstärkning Vänsterpartiet
Revisionen	0,2	0,2
Kommunledningskontoret	2,0	2,0
Räddningsnämnden	0,8	0,8
Barn- och utbildningsnämnden	19,0	39,0
Omsorgsnämnden	36,0	86,0
Arbete och välfärdsnämnden	6,0	24,0
Tekniska nämnden	3,0	8,0
Kultur- och fritidsnämnden	2,0	6,0
Resultatförbättring		21
TOTALT	69	187

Vänsterpartiet väljer också att lägga ett högre resultat än alliansen, då vi ser de stora investeringar som finns framför kommunen i form av både skolor, förskolor och äldreboenden som idag inte lever upp till rimlig standard. Dessa renoveringar och nybyggnationer kommer att kräva stora resurser och för att undvika alltför många och dyra lån väljer vi att lägga ett bättre resultat än vad alliansen föreslår.

En satsning på arbetsmiljön genom 30-timmars arbetsvecka

Vänsterpartiets mål är att Kristianstads kommun ska vara en arbetsgivare i framkant som många vill arbeta för.

Vi ser med oro på att många vittnar om stress och ohälsa på arbetsplatserna, vilket leder till sämre kvalitet på arbetet och sämre service till kommunens invånare. Detta innebär även högre sjuklönekostnader för kommunen i dess arbetsgivarroll. Vi vill vända denna utveckling genom en offensiv personalpolitik.

Att förväntas arbeta heltid, men i praktiken enbart orka med deltid är många av de anställdas verklighet. Därför vill vi ta ett första steg mot sundare och mer jämställda arbetsplatser genom att föreslå en arbetstidsänkning till 30-timmars arbetsvecka som heltidsnorm i verksamheter där tidigare försök visat god effekt. För att kunna rekrytera och vara attraktiva som arbetsgivare vill vi lyfta ett antal yrkeskategorier där sjukfrånvaron är hög och där deltider och timanställningar är mer förekommande. Det är i dessa verksamheter vi föreslår arbetstidsförkortning.

Vänsterpartiet avsätter totalt en del av budgeten för arbetet med införandet av 30-timmars arbetsvecka, men menar också att en del av satsningen framöver kommer att finansieras av minskade kostnader för timvikarier och sjukfrånvaro. Vi vill att kommunen ska vara ett föredöme som arbetsgivare genom att erbjuda bra grundlöner och en stabil löneutveckling. En utvecklande och god arbetsmiljö och jämställda löner är en förutsättning för att kunna attrahera personal. Anställda i kommunen förtjänar en trygg ekonomi, en bra arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv.

Vita Jobb

Avtalsuppföljningen är central för kommunen. Det ska inte vara möjligt att upprepade gånger bryta mot upphandlingsavtal utan vitesföreläggande eller att kommunen överväger att bryta ingångna avtal. Det är också av största vikt att de upphandlingar som görs innehåller skarpa kriterier om kollektivavtalsliknande anställningsformer, meddelarfrihet, förbud mot ackordslöner, samt att personalen garanteras möjligheten att arbeta vidare, även om ett annat företag vinner upphandlingen. Vänsterpartiet vill att Kristianstads kommun ska tillämpa "vita jobb-modellen" vilken innebär att entreprenörer och underentreprenörer förbinder sig att följa kollektivavtal eller villkor i enlighet med kollektivavtal och att detta följs upp systematiskt.

En värdig omsorg

För Vänsterpartiet går omsorgspolitiken ut på att ge människor mer lika förutsättningar till ett gott liv. Vårt mål för folkhälsoarbetet är att hälsotillståndet i första hand ska förbättras för dem som har sämst hälsa. En förutsättning för en bra vård och för en bra arbetsmiljö är att det finns tillräckligt med personal. Vänsterpartiet verkar därför för att styra resurserna till ökad personalbemanning i omsorgssektorn och inte minst låta personalen vara mer delaktiga i sin egen arbetsprocess. Tekniska lösningar skapas bäst när personalen efterfrågar bättre arbetsredskap och inte när politiker vill sänka kostnader.

När hälsan sviker och den åldersrelaterade ohälsan sätter in, är det viktigt att

samhällets insatser fungerar så att den enskilde skall ha möjlighet att leva ett så rikt och aktivt liv som möjligt. Grundprincipen måste vara att insatserna skall ges så att den enskilde har möjlighet att bo kvar i sin bostad så länge man själv önskar. När detta inte längre är möjligt skall det finnas möjlighet att flytta till väl fungerande särskilda boenden med hög standard för människor med varierande bakgrund och omsorgsbehov i alla kommundelar. Vi vill även se möjligheter till både mötesplatser och till ett brett utbud av aktiviteter som möter de behov kommunens invånare har. För detta bör biståndsprövningen vara generös.

Vänsterpartiet är kritiskt till olika typer av privatiseringar. Hemtjänst och särskilda boenden drivs bäst av demokratiskt styrda offentliga förvaltningar utan inblandning av vinstintressen. Att se människor med omfattande vårdbehov som kunder på en marknad där olika bolag skall konkurrera om marknadsandelar är för oss en ovärdig människosyn.

Inom LSS står Kristianstads kommun inför stora utmaningar. Dels saknar man grundläggande kompetens enligt Socialstyrelsens bestämmelser, vilket i sin tur innebär att människor placeras i boenden utanför kommunens gränser, vilket ger kommunen höga extra kostnader. Vi har heller inga gemensamhetslokaler som är anpassade för personer med funktionsnedsättningar av exempelvis neuropsykologisk karaktär, där det krävs att grupperna är mindre och där det även bör finnas rum för avskildhet.

Vänsterpartiet föreslår 5 miljoner kronor till att genomföra betald specialistutbildning till dem som har en grundläggande vårdutbildning. Vi vill också inom dessa pengar se över vad som kan göras med befintliga lokaler för personer med funktionsnedsättning inom kommunen.

En likvärdig och kompensatorisk skola

Vänsterpartiet vill att förskolan, skolan och skolbarnomsorgen ska ha tillräckliga resurser för att möta barns olika behov. Skolans förmåga att kompensera för olika bakgrund och behov handlar inte bara om hur mycket resurser skolan har tillgång till, utan även om hur dessa resurser används. Vi vill se till att det finns tillräckliga resurser för särskilt stöd redan i förskolan och under de första åren i grundskolan. De elever som behöver stöd ska få det från första början för att främja en god utveckling. Därför ska också all läxhjälp erbjudas i skolan, av behörig och utbildad personal.

Vänsterpartiet vill också att kommunen ska erbjuda utökade öppettider i förskolan och skolbarnomsorgen för dem som behöver det. Under de senaste två decennierna har antalet barn i grupperna i förskolan mer än fördubblats. För att kunna bedriva en meningsfull och pedagogisk verksamhet måste grupperna radikalt minskas.

Vi vill också utöka rätten för alla barn till minst 30 timmars förskola per vecka, istället för nuvarande 15 timmar. Detta skulle innebära att rätten till förskola stärks för barn till arbetslösa och föräldralediga. Detta är viktigt för att främja barnens sociala och språkliga utveckling.

Social omsorg

Vänsterpartiets mål är att Arbete- och välfärdsförvaltningen ska ha tillräckliga resurser för att kunna erbjuda stöd och hjälp till de personer som på olika sätt kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter. Idag ser vi att stora delar av Arbete- och

välståndsförvaltningen befinner sig i en ohållbar situation. Verksamheten har under många år varit underfinansierad och till denna redan ansträngda ekonomi läggs kostnaden för globala katastrofscenarier, som orsakar en tillströmning av människor som tvingats på flykt från sitt hemland.

Belastningen på socialtjänsten har ökat och socialsekreterare har inte möjlighet att göra tillräckligt professionella bedömningar enligt socialtjänstlagen. Vi i Vänsterpartiet är bekymrade över det låga antal barnutredningar som avklaras inom lagstiftningens ramar, med anledning av hög personalomsättning och svårighet att rekrytera personal med rätt kompetens, som får sådana arbets- och lönevillkor att de väljer att stanna kvar i kommunens tjänst. Vänsterpartiet är också oroat över att förvaltningen därför tvingas anlita dyra hyrsociologer, istället för att kunna satsa långsiktigt på att anställa fast personal. Förutom marknadsmässiga löner kan man i vissa fall också införa 6-timmars arbetsdag med bibehållen lön för socialsekreterare inom de områden där det råder brist på erfarna socialsekreterare. För oss i Vänsterpartiet är det viktigt att tillskjuta de resurser som krävs för att de socialsekreterare som arbetar med barnavårdsärenden får en rimlig ärendemängd, så att de barn och familjer som befinner sig i utsatta situationer får det stöd och den hjälp de har rätt till inom lagstadgad tid.

Kristianstad kommun har en hög nivå av ungdomsarbetslöshet. Att inte få en plats på arbetsmarknaden medför ett försenat vuxenblivande, ökad fattigdom och ökad risk för psykisk ohälsa. Vänsterpartiets mål är att det ska bli lättare för kommunens ungdomar att ta sig ut på arbetsmarknaden och få trygga anställningar. Ett feriearbete kan vara inkörsporten till arbetslivet samtidigt som det kan ge meningsfull sysselsättning till ungdomar, vilket kan minska vissa ungdomars destruktivitet under sommarlovets långa sysslolöshet. Vänsterpartiet vill därför avsätta ytterligare resurser för att göra en satsning som syftar till att minska ungdomsarbetslösheten i kommunen.

Bättre fritid

Behovet av kultur och fritid bär vi med oss från första stund och är avgörande för barns och ungdomars goda utveckling. Vi vill verka för en integration av förskola och skola med kulturinstitutioner som konsthallar, museer och bibliotek.

Möjligheten till en meningsfull fritid är idag klass-, köns- och etniskt segregerad. Kristianstad är tyvärr en segregerad stad, med vissa rika välmående områden och vissa områden med stor arbetslöshet och sociala problem. Detta slår naturligtvis igenom även vad det gäller möjligheten till fritidsaktiviteter. Det är därför ytterst viktigt att de områden i Kristianstad med störst socioekonomisk segregation har fritidsgårdar som kan erbjuda de unga en meningsfull verksamhet, samt att det inrättas fritidsbibliotek där barn och ungdomar kan låna utrustning för en meningsfull fritid. Tillgång till bad och simundervisning ska vara en rättighet för alla oavsett var i kommunen man bor. Vänsterpartiet menar att det bör finnas badanläggningar i kommunens alla delar och att alla bör få kommunalt driftstöd.

I syfte att ge kommunens samtliga barn och ungdomar tillgång till en konstruktiv och utvecklande fritid, vill Vänsterpartiet att Kultur- och fritidsnämnden konsekvent inför syskonrabatt när det gäller inträden och arrangemang i kommunens fritids- och kulturanläggningar. Syskonrabatten ska vara progressiv, på så sätt att rabatten bör bli större ju fler syskon som deltar.

Förstärkt SFI-undervisning

Att förstå och kunna göra sig förstådd är viktigt för att kunna bli en del i ett nytt samhälle. Det är mycket som är nytt och svårt för den som nyss kommit till Sverige och då ska vi som kommun göra allt vad vi kan för att göra livet lättare. Språket är avgörande för människors möjlighet till deltagande i samhället. För Vänsterpartiet är det tydligt att det inte går att vänta med språkundervisning och samhällsorientering tills dess att en person får uppehållstillstånd. Detta måste komma igång redan under asylprocessen. Att satsa på att förbättra möjligheterna till att lära sig språket är en självklarhet. Vänsterpartiet vill därför att fler ska vara med och lära ut svenska för nyanlända. Vänsterpartiet avsätter därför 5 miljoner extra för att förstärka kommunens SFI verksamhet.

Genomgång av kommunens olika lokaler

Under de senaste åren har varningssignalerna om bristfälliga lokaler i kommunen varit alltför många. Arbetsmiljön är på alltför många håll bristfällig. Ljudnivåerna i vissa av kommunens skolor är oacceptabla och ett antal förskolor och äldreboende har problem med fukt, ibland även mögel, vilket gjort att verksamhet fått stängas och fått flytta till provisoriska lokaler. Vänsterpartiet vill därför göra en riktad satsning för att öka frekvensen i kommunens genomgång av sina egna lokaler ur ett arbetsmiljö- och hälsoperspektiv. Vi avsätter därför 5 miljoner till tekniska nämnden för att påbörja en inventering av alla lokaler och skyndsamt ta fram åtgärdsförslag för att komma till rätta med de problem som identifieras.